

ĐỀ THI HỌC KÌ 1 – ĐỀ THPT ĐỨC HUỆ**MÔN: NGỮ VĂN - LỚP 12****Thời gian làm bài: 90 phút****BIÊN SOẠN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM**

SỞ GD VÀ ĐT LONG AN

ĐỀ KIỂM TRA HỌC KÌ I NĂM HỌC 2019 - 2020**TRƯỜNG THPT ĐỨC
HUỆ****Môn: Ngữ văn Khối: 12 (Hệ: GDPT)****Thời gian làm bài: 90 phút (không kể phát đề)****I. ĐỌC HIỂU: (3,0 điểm)**

Đọc phân tích sau và thực hiện các yêu cầu:

(1) Con tôi sẽ phải học tất cả những điều này. [...] Rằng cứ mỗi một kẻ thù ta gặp ở nơi này thì ở nơi khác ta lại tìm thấy một người bạn. Bài học này sẽ mất nhiều thời gian, tôi biết, nhưng xin thầy hãy dạy cho cháu hiểu rằng một đồng đô-la kiếm được do công sức của mình bỏ ra còn quý hơn nhiều so với năm đô-la nhặt được trên hè phố...

(2) Xin hãy dạy cho cháu cách chấp nhận thất bại và cách tận hưởng niềm vui chiến thắng. Xin hãy dạy cho cháu tránh xa sự đố kỵ. Xin dạy cho cháu biết được bí quyết của niềm vui thầm lặng. Dạy cho cháu rằng những kẻ hay bắt nạt người khác là những kẻ dễ bị đánh bại nhất....

(Trích thư của Tổng thống Mỹ Lin-Côn gửi thầy hiệu trưởng của con trai mình, trong *Những câu chuyện về người thầy*)

Câu 1: Xác định phong cách ngôn ngữ của phần trích trên. (0,5 điểm) (nhận biết)**Câu 2:** Trong đoạn văn (2), Tổng thống Mỹ Lin-Côn muốn nhà trường dạy cho con trai mình những điều gì? (1,0 điểm) (thông hiểu)**Câu 3:** Chỉ ra hiệu quả nghệ thuật của biện pháp tu từ so sánh được sử dụng trong câu sau: "Xin thầy hãy dạy cho cháu hiểu rằng một đồng đô-la kiếm được do công sức của mình bỏ ra còn quý hơn nhiều so với năm đô-la nhặt được trên hè phố..." (1,0 điểm) (thông hiểu)

Câu 4: Từ câu nói: “Rằng cứ mỗi một kẻ thù ta gặp ở nơi này thì ở nơi khác ta lại tìm thấy một người bạn”, anh/chị rút ra được bài học gì? (0,5 điểm) (vận dụng)

II/ LÀM VĂN: (7,0 điểm)

Anh/chị hãy phân tích đoạn thơ sau:

Khi ta lớn lên Đất Nước đã có rồi

Đất Nước có trong những cái “ngày xưa này xưa...” mẹ thường hay kể.

Đất Nước lớn lên khi dân mình biết trồng tre mà đánh giặc

Tóc mẹ thì bới sau đầu

Cha mẹ thương nhau bằng gừng cay muối mặn

Cái kèo, cái cột thành tên

Hạt gạo phải một nắng hai sương xay, giã, giần, sàng

Đất Nước có từ ngày đó...

(*Đất Nước* - Trích trường ca *Mặt đường khát vọng*, Nguyễn Khoa Điềm)

.....HẾT.....

HƯỚNG DẪN LÀM BÀI

THỰC HIỆN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM

I. ĐỌC HIỂU	<p>Câu 1:</p> <p>* Phương pháp: Căn cứ vào các phong cách ngôn ngữ đã học: sinh hoạt, nghệ thuật, báo chí, chính luận, hành chính – công vụ</p> <p>* Cách giải:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Phong cách ngôn ngữ sinh hoạt <p>Câu 2:</p> <p>* Phương pháp: Đọc, tìm ý</p> <p>* Cách giải:</p> <p>Tổng thống Mỹ Lin – Côn muốn nhà trường dạy cho con trai mình những điều sau đây:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Một đồng đô-la kiếm được do công sức của mình bỏ ra còn quý hơn nhiều so với năm đô-la nhặt được trên hè phố... - Cách chấp nhận thất bại và cách tận hưởng niềm vui chiến thắng. - Tránh xa sự đố kỵ. - Bí quyết của niềm vui thâm lặng. - Những kẻ hay bắt nạt người khác là những kẻ dễ bị đánh bại nhất. <p>Câu 3:</p> <p>* Phương pháp: Phân tích, tổng hợp</p> <p>* Cách giải:</p>
--------------------	--

	<p>- Tác dụng: nhấn mạnh, làm nổi bật giá trị, ý nghĩa của lao động chân chính.</p> <p>Câu 4:</p> <p>* Phương pháp: Phân tích, tổng hợp và rút ra bài học</p> <p>* Cách giải:</p> <p>Gợi ý:</p> <p>- Cuộc sống rất đa dạng, phong phú, phức tạp có tốt – xấu, bạn - thù... và hãy sống lạc quan, có niềm tin, thêm một người bạn là ta bớt đi được một kẻ thù.</p>
<p>II. LÀM VĂN</p>	<p>* Phương pháp:</p> <p>- Phân tích (Phân tích đề để xác định thể loại, yêu cầu, phạm vi dẫn chứng).</p> <p>- Sử dụng các thao tác lập luận (phân tích, tổng hợp, bàn luận,...) để tạo lập một văn bản nghị luận văn học.</p> <p>* Cách giải:</p> <p>Yêu cầu hình thức:</p> <p>- Thí sinh biết kết hợp kiến thức và kỹ năng làm nghị luận văn học để tạo lập văn bản.</p> <p>- Bài viết phải có bố cục đầy đủ, rõ ràng; văn viết có cảm xúc; diễn đạt trôi chảy, bảo đảm tính liên kết; không mắc lỗi chính tả, từ ngữ, ngữ pháp.</p> <p>Yêu cầu nội dung:</p> <p>MB:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Giới thiệu tác giả, tác phẩm - Dẫn dắt vấn đề <p>TB:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Vị trí đoạn trích * Cội nguồn của đất nước <ul style="list-style-type: none"> - Tác giả khẳng định một điều tất yếu: “Khi ta lớn lên đất nước đã có rồi”, điều này thôi thúc mỗi con người muốn tìm đến nguồn cội đất nước. + “Ta”: người đại diện nhân xưng cho cả một thế hệ nói lên ý thức tìm hiểu cội nguồn + Thôi thúc con người tìm hiểu cội nguồn của đất nước - Nguyễn Khoa Điềm đã tìm hiểu và lý giải cội nguồn của đất nước: Đất nước bắt đầu bằng lời kể của mẹ, miếng trầu bà ăn, từ phong tục tập quán quen thuộc, từ tình nghĩa thủy chung,.. - Đất nước được cảm nhận bằng chiều dài của thời gian, chiều rộng của không gian và chiều sâu của lịch sử văn hóa dân tộc. * Sự cảm nhận đất nước ở phương diện lịch sử, văn hóa - Đất nước gắn liền với nền văn hóa lâu đời của dân tộc: + Câu chuyện cổ tích, ca dao + Phong tục của người Việt: ăn trầu, bới tóc - Đất nước lớn lên từ trong đau thương, vất vả cùng với cuộc trường chinh của con người:
--	---

+ Cuộc kháng chiến chống giặc ngoại xâm, gắn liền với hình ảnh cây tre – biểu tượng cho sức sống bất diệt của dân tộc

- Gắn với nền văn minh lúa nước, lao động vất vả

- Đất nước gắn liền với những con người sống ân tình, thủy chung.

* Nghệ thuật:

- Sử dụng thành công chất liệu văn học dân gian

- Giọng thơ tâm tình, nhẹ nhàng

→ Đoạn thơ mở đầu giản dị, thân thiết như câu chuyện kể, giọng thơ thâm trầm, trang nghiêm làm cho suy tư về cội nguồn đất nước giàu chất triết luận mà vẫn tha thiết, trữ tình. Lý giải một khái niệm lớn lao bằng những hình ảnh bình dị, quen thuộc để khẳng định: Đất nước đã có từ rất lâu đời, sự hình thành phát triển của đất nước gắn với những gì nhỏ bé, bình dị, thân thuộc trong mỗi đời sống con người Việt Nam.

KB: Nêu cảm nhận chung.